

نقش‌های دستوری (۲ از ۲)

نقش‌های دستوری (قسمت دوم)

نقش مسند

مسند، ویژگی و خصوصیتی است که به نهاد نسبت می‌دهیم و بدون آن، جمله ناقص است.

برای پیدا کردن مسند می‌توانیم از سوال «نهاد + چی (چگونه) + فعل اسنادی؟» کمک بگیریم.

فعل‌هایی که مسند می‌خواهند را می‌توانیم به سه دسته تقسیم کنیم:

۱- گذرا به مسند

۲- گذرا به مفعول و مسند

۳- گذرا به متمم و مسند

الف) فعل‌های گذرا به مسند: این فعل‌ها غیر از نهاد به مسند هم نیاز دارند.

* فعل‌های گذرا به مسند (اسنادی) از مصدرهای: استن (هستن)، بودن، شدن، گشتن، گردیدن و هم معنی‌های آنان ساخته می‌شوند.

ساختمان جمله با این فعل‌ها به صورت زیر است:

نهاد + مسند + فعل

نکات مهم:

سخت نگیر، یاد بگیر

۱) دقت کنید فعل اسنادی را با فعل کمکی اشتباه نگیرید.

۲) فعل‌های ساخته شده از مصدرهای «استن، بودن، شدن، گشتن و گردیدن» همیشه اسنادی نیستند و استثناهایی وجود دارد:

«استن و بودن» اگر به معنی «وجود داشتن» باشند غیر اسنادی هستند:

«شدن» اگر به معنی «رفتن» باشد، غیر اسنادی است.

نقش متمم

متمم اسم یا گروه اسمی است که بعد از حرف اضافه می‌آید.

مهم‌ترین حرف اضافه‌ها عبارت‌اند از: از، در، به، با، بر، بی، برای، جز، بدون، مانند، از برای، به وسیله، درباره، از بهر، به جای و ...

نقش قید

قید کلمه یا گروه کلمه‌ای است که در مورد جمله و یا یکی از اجزای اصلی آن توضیحی می‌دهد و زمان، مکان، کیفیت، حالت و ... جمله یا فعل و نهاد آن را مقید می‌کند.

فعل ما بر خلاف مفعول و مسند و نهاد به قید نیاز ندارد و می‌توانیم آن را از جمله حذف کنیم.

پس برای تشخیص قید ابتدا فعل و سایر نقش‌های اصلی جمله را (به صورت گروه) مشخص می‌کنیم، گروه‌های باقی‌مانده، قید هستند.

دقت کنید نقش‌های وابسته و تبعی را با قید اشتباه نگیرید.

مدرسه مجازی اینو